

LÆRERVEJLEDNING OM KØREUDDANNELSEN TIL KATEGORI B/E og C/E

Denne lærervejledning er udarbejdet i tilknytning til bekendtgørelse nr. 751 af 26. maj 2015 om undervisningsplan for køreuddannelsen til almindelig bil med stort påhængskøretøj og bekendtgørelse nr. 749 af 26. maj 2015 om undervisningsplan for køreuddannelsen til stor lastbil med stort påhængskøretøj (kategori C/E).

Undervisningsplanen til almindelig bil med stort påhængskøretøj anvendes ved køreuddannelsen til kategori B/E og i forbindelse med erhvervelse af kørekort til person- eller varebil, kategori B, og et påhængskøretøj på over 750 kg, når den samlede tilladte totalvægt overstiger 3.500 kg, men ikke 4.250 kg. (B+).

De nærmere bestemmelser om køreuddannelsen fremgår af kørekortbekendtgørelsen og bekendtgørelserne om undervisningsplaner.

Lærervejledningen indeholder de nærmere retningslinjer om planlægning og gennemførelse af undervisning - herunder valg af hjælpemidler - af køreelever, der ønsker kørekort til almindelig bil med stort påhængskøretøj (kategori B/E (B+)) eller til stor lastbil med stort påhængskøretøj (kategori C/E).

Denne lærervejledning erstatter lærervejledning af 21. december 2015 om køreuddannelsen til kategori E for så vidt angår kategori B/E (B+) og C/E.

Færdselsstyrelsen, juli 2016.

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING	5
GENERELLE SYNSPUNKTER	5
UNDERVISNINGENS TILRETTELÆGGELSE	6
HOLDNINGSBEARBEJDNING	7
IT-BASEREDE UNDERVISNINGSPROGRAMMER	8
HOLD	8
LEKTIONSPLAN.....	8
LOG	9
SELVSTUDIUM	9
SÆRLIGT VEDRØRENDE UNDERVISNINGSPLANENS 8. AFSNIT OM SÆRLIGE RISIKOFORHOLD	10
KRAV TIL TEORIOKALE	10
FORSLAG TIL LEKTIONSOPDELING AF DEN TEORETISKE OG PRAKTISKE KØREUDDANNELSE.....	11
LEKTIONSOPDELING TIL KATEGORI B/E OG B+.....	11
UNDERVISNINGSMODUL 1	12
UNDERVISNINGSMODUL 2	14
UNDERVISNINGSMODUL 3	14
UNDERVISNINGSMODUL 4	15
UNDERVISNINGSMODUL 5	16
LEKTIONSOPDELING TIL KATEGORI C/E	16
UNDERVISNINGSMODUL 1	17
UNDERVISNINGSMODUL 2	17
UNDERVISNINGSMODUL 3	18
UNDERVISNINGSMODUL 4	18
UNDERVISNINGSMODUL 5	19
UNDERVISNINGSMODUL 6	19
UNDERVISNINGSMODUL 7	20
UNDERVISNINGSMODUL 8	20
UNDERVISNINGSMODUL 9	21
UNDERVISNINGSMODUL 10	21
UNDERVISNINGSMODUL 11	22
UNDERVISNINGSMODUL 12	22
UNDERVISNINGSMODUL 13	23
UNDERVISNINGSMODUL 14	23
UNDERVISNINGSMODUL 15	24

UNDERVISNINGSMODUL 16	25
KRAV TIL ØVELSESSTRÆKNINGER	25

INDLEDNING

De nærmere bestemmelser om køreuddannelse og køreprøver fremgår af bekendtgørelser om undervisningsplaner for køreuddannelsen til store påhængskøretøjer (kategori B/E og C/E) samt kørekortbekendtgørelsen.

Undervisningsplanen til kategori B/E anvendes tillige i forbindelse med erhvervelse af kørekort til at kunne føre vogntog bestående af en almindelig bil og et påhængskøretøj med en tilladt totalvægt på over 750 kg, hvor vogntogets samlede tilladte totalvægt overstiger 3.500 kg, men ikke 4.250 kg (B+).

Undervisningsplanerne indeholder en detaljeret beskrivelse af uddannelsesmålene, som også er grundlag for bedømmelsen ved køreprøven.

GENERELLE SYNSPUNKTER

Risikoen for at komme ud for en færdselsulykke er særlig stor for den uerfarne fører af bil med stort påhængskøretøj. På samme måde som for biler uden påhængskøretøj spiller menneskelige fejl en afgørende rolle ved størsteparten af ulykkerne med vogntog. Derfor skal det også her søges at forebygge ulykkerne gennem køreuddannelsen.

En del påhængskøretøjer til kategori C/E er i en sådan teknisk stand, at det i flere tilfælde medvirker til, at der sker ulykker. Derfor er det også vigtigt at give kommende førere af disse vogntog forståelse for vigtigheden af at kontrollere og vedligeholde vogntogene på en forsvarlig måde.

Ved kørsel med store og tunge vogntog er det af meget større betydning end ved kørsel med bil uden påhængskøretøj, at man som fører lærer at "læse" trafikken længere fremme, så kørslen i tide kan tilpasses ændrede færdselsforhold. Man skal altså i meget større grad end ved biler uden påhængskøretøj være forudseende og opmærksom, så man kan forudse situationerne og dermed give sig selv tid til at kunne reagere på den rigtige måde (hastighedstilpasninger, gearvalg, placering mv.). Undervisningen skal i høj grad orienteres mod køreuddannelsens mål med stor vægt på risikoforhold.

Det er endvidere vigtigt, at undervisningen indeholder elementer, der generelt påvirker elevens holdninger og adfærd i trafikken i positiv retning.

Kørsel i stort vogntog adskiller sig væsentligt fra kørsel uden stort påhængskøretøj på følgende områder:

Udsyn:

Udsynet er væsentligt forringet, når der skal iagttages trafikanter tæt på vogntoget, og det gælder både til siden og bagud. Udsyn bagud kan som oftest kun ske ved hjælp af spejle eller andre hjælpemidler.

Størrelse og belæsning:

Som fører af et vogntog skal man i trafikken tage hensyn til, at vogntoget kan være væsentlig større end køretøjer uden påhængskøretøj.

De fleste større vogntog er konstrueret til at transportere gods, hvilket betyder, at der er stor forskel på at køre tom og belæsset. Når et stort vogntog bliver belæsset, ændres køre- og manøvregenskaber væsentligt.

Bremser:

Et vogntog bremser normalt ikke lige så godt som en bil uden påhængskøretøj. Er bremserne ikke i orden, kan det få katastrofale konsekvenser på grund af vogntogets større vægt.

Kørelæreren skal indskærpe over for eleven, at man også i vogntog under de første års kørsel skal udvide sin erfaring om risikoforhold og faremuligheder.

Det betyder, at man skal køre mere forsigtigt end mere erfarne trafikanter.

Kørelæreren skal især advare mod en tendens til, at man hurtigt vænner sig til en risikobetonet køremåde, fordi den ikke straks får ubehagelige følger for én selv, blandt andet fordi man kører i et stort vogntog, men også fordi andre trafikanter ”trækker sig” for at undgå uheld.

UNDERVISNINGENS TILRETTELÆGGELSE

At føre vogntog er i sagens natur en praktisk handling. Derfor må køreuddannelsen også have sit tyngdepunkt i indøvelsen af praktiske færdigheder. Det vil således være mest hensigtsmæssigt at lade den praktiske undervisnings forløb være bestemmende for, hvordan den teoretiske undervisning skal tilrettelægges og gennemføres.

Undervisningen skal følge undervisningsplanens afsnitsopdeling. Det er dog muligt i mindre omfang at fravige denne regel, idet der i denne lærervejledning er åbnet op herfor i de såkaldte ”elastikker”. Et eksempel på en ”elastik” fremgår af næste afsnit.

Teoriundervisningen skal først og fremmest tjene til at give en baggrund for elevens forståelse og til at lette elevens indlæring af de praktiske færdigheder. Teoriundervisningen i vogntogets indretning og udstyr skal blandt andet tjene til at

lette elevens praktiske færdigheder i eftersyn og kontrol af udstyret. Færdighed i kontrol af udstyret skal udføres som en praktisk handling og gøres til genstand for indøvelse gennem hele undervisningsforløbet, så eleven gøres bevidst om betydningen af, at vogntoget altid er i en sikkerhedsmæssig forsvarlig stand. Teoriundervisningen er dog så omfattende, at visse dele af denne kan placeres i forbindelse med den første del af teoriundervisningen i manøvrer på vej (elastik).

Teoriundervisningen i forbindelse med manøvrer på vej er i et vist omfang repetition af stoffet fra kategori B eller C, men der fokuseres i høj grad også på de særlige forhold, især risikoforhold og faremuligheder, der gælder ved kørsel med vogntog. Undervisningen til kategori C/E i undervisningsplanens 7. afsnit skal sammensættes som øvelser.

Den praktiske undervisning i kørsel indledes med indledende øvelser på vej, som kan gennemføres på en lukket øvelsesplads eller på steder i øvrigt, hvor eleven udelukkende - eller primært - skal koncentrere sig om vogntogets manøvrering. Derefter fortsættes med udvidede øvelser på vej under alle færdselsforhold, og for så vidt angår kategori C/E afsluttes med manøvrer på køreteknisk anlæg.

Et gennemgående princip ved tilrettelæggelsen af den praktiske undervisning er, at eleven hele tiden skal føres fra en lettere (og grundlæggende) til en vanskeligere (udvidet) øvelse og med mulighed for nødvendig repetition/gentagelse, så de indøvede færdigheder kan udføres tilfredsstillende, inden eleven føres videre til den næste og mere krævende øvelse.

Et emne/en manøvre, der ikke er gennemført tilfredsstillende, skal gentages/repeteres i et sådant omfang, at eleven kan gennemføre emnet/manøvren med tilfredsstillende resultat. Først herefter kan eleven fortsætte til næste emne/manøvre.

Før den mere detaljerede tilrettelæggelse af undervisningen skal kørelæreren sikre sig adgang til et hensigtsmæssigt område til indledende øvelser på vej (f.eks. en godkendt lukket øvelsesplads), et hensigtsmæssigt indrettet teorilokale, et godkendt køreteknisk anlæg til kategori C/E samt have udvalgt passende øvelsesstrækninger til manøvrerne på vej.

Holdningsbearbejdning

Et væsentligt element i køreuddannelsen er bearbejdning af elevens holdninger i trafikken. En sådan holdningsbearbejdning kræver, at eleven aktivt tager stilling til de enkelte emneområder. Bearbejdning af elevens holdninger er væsentlig såvel i den teoretiske som i den praktiske undervisning. Dette forudsætter en aktiv dialog mellem kørelæreren og køreeleverne og køreeleverne imellem på holdet. Der skal således gennemføres undervisningssamtaler (ledet diskussion). Køreeleverne skal derfor være

på samme undervisningsmæssige niveau i køreuddannelsen. Hermed menes, at eleverne skal være nået til den samme lektion i undervisningsforløbet.

IT-baserede undervisningsprogrammer

Et IT-baseret undervisningsprogram er et medie, hvor eleven selvstændigt kan gennemføre køreundervisningen uden kørelærerens medvirken. Forskellen på et IT-baseret undervisningsprogram og egentlig kørelærerundervisning er, at det IT-baserede undervisningsprogram alene er et hjælpemiddel til brug for kørelærerens undervisning, mens kørelærerundervisningen foregår som en aktiv dialog mellem kørelæreren og eleverne.

IT-baserede undervisningsprogrammer kan anvendes på samme måde som andre hjælpemidler som video, lysbilleder, PowerPoint, teoribog og lignende i køreuddannelsen.

Anvendes IT-baserede undervisningsprogrammer, skal kørelæreren som aktiv vejleder og diskussionspartner for køreeleverne være til stede i undervisningslokalet. Teoriundervisning, der enten er kompliceret eller indebærer bearbejdning af køreelevernes holdninger og adfærd, skal herudover altid gennemføres som holdundervisning i en aktiv dialog mellem kørelæreren og alle køreelever. **Afsnittene 3, 4, 5, 7, 8 i undervisningsplanen for køreuddannelsen** er adfærds- og holdningsbearbejdende eller indeholder komplicerede forhold. Disse afsnit skal derfor altid gennemføres ved en aktiv dialog mellem kørelæreren og alle køreelever på holdet samt køreeleverne imellem, for derved at opnå en trafiksikker holdning og adfærd.

Se dog nedenfor omkring muligheden for selvstudium.

Hold

De elever, der er til stede i undervisningslokalet, betragtes som ét hold. Et hold kan bestå af 1 til 20 elever.

Kørelæreren må kun undervise ét hold ad gangen.

For de nærmere bestemmelser om anvendelsen af IT-baserede undervisningsprogrammer henvises til kørekortbekendtgørelsen.

Lektionsplan

Det skal fremgå af lektionsplanen, at der har været anvendt IT-baserede undervisningsprogrammer. Der er i visse standardiserede lektionsplaner udfærdiget en afkrydsningsrubrik til anvendelse ved brug af IT-undervisningsprogrammer.

Kørelæreren skal ved sin underskrift ved de lektioner, hvor der er anvendt IT-baserede

undervisningsprogrammer, bekræfte at lektionen er gennemført i overensstemmelse med lærervejledningens anvisninger.

Log

Der skal kunne udskrives en log fra det IT-baserede undervisningsprogram om den enkelte elevs anvendelse af programmet. Hver elev skal registreres entydigt, dvs. navn, adresse og telefonnummer. Herudover skal registreres lektionens nr. og indhold (underafsnitsniveau), dato og tid for gennemførelse, samt faktisk anvendt tid og hvorfra brugeren er logget på (dvs. ip-adressen). Navnet på IT-undervisningsprogrammet skal fremgå af loggen.

Selvstudium

Ansøgere, der er fraværende fra køreundervisningen i højst 4 lektioner af 45 minutters varighed i teorilokale (teoretiske emner), kan på særlige vilkår indhente det forsømte ved selv at gennemgå de manglende teoretiske emner (selvstudium). Årsagen til fraværet har ingen betydning for muligheden for selvstudium.

Selvstudium kan gennemføres uden for køreskolen, men undervisningen er først gennemført, når kørelæreren har sikret sig, at eleven har indlært pensummet med tilfredsstillende resultat og i lektionsplanen har bekræftet dette.

Der er ikke begrænsninger i de afsnit i undervisningsplanen, der kan gennemføres ved selvstudium, men ved selvstudium af teoretiske emner, der enten er kompliceret eller indebærer bearbejdning af køreelevernes holdninger og adfærd, skal kørelæreren igennem aktiv dialog sikre sig, at eleven har indlært pensummet med tilfredsstillende resultat, herunder har opnået den ønskede holdning og adfærd.

Selvstudium må ikke indgå som et planlagt forløb i den udbudte undervisning.

Når lektionen har været gennemført som selvstudium skal følgende anføres i lektionsplanen:

- Hvilke lektioner fra teorilokale, der er gennemført ved selvstudium,
- Kørelærerens bekræftelse på, at denne har sikret sig, at ansøgeren i tilfredsstillende omfang har lært uddannelsesmålene i den omhandlede teori,
- Datoen for hvornår kørelæreren har sikret sig, at ansøgeren har lært uddannelsesmålene i den omhandlede teori.

Særligt vedrørende undervisningsplanens 8. afsnit om særlige risikoforhold

En køreuddannelse skal ud over uddannelsen i grundlæggende færdigheder i at kunne føre et køretøj i forskellige trafiksituationer også omhandle førerens motiver og mål relateret til forskellige aspekter af kørsel, f.eks. færdigheder, der har med det sociale og psykologiske pres før og under kørslen at gøre.

Indlærte færdigheder i at føre et køretøj og at håndtere trafiksituationer er en grundlæggende forudsætning for trafiksikker kørsel. Såfremt eleven ikke er motiveret til at anvende det indlærte til trafiksikker kørsel, kan resultatet af køreuddannelsen være alt andet end det ønskede.

Selvevaluering er et spørgsmål om at øge elevens bevidsthed om forhold, der normalt ikke er mulige at kontrollere, dvs. vaner, måden at opføre sig på, holdninger, motiver for adfærd osv.

Eleven skal forstå, hvordan f.eks. pres fra andre kan udvikle sig, og hvordan det påvirker eleven personligt. Eleven bør indse, at elevens mål og motiver i livet uden for trafikmiljøet påvirker elevens adfærd i trafikken. Et andet mål er at forbinde alt det, der er lært i uddannelsesforløbet med egne holdninger og lignende.

Det er vigtigt, at påvirke trafikadfærd hos bilister ved at hjælpe dem til at genkende personlige styrker og svagheder.

Det er derfor vigtigt, at kørelæreren i sin undervisning lægger stor vægt på undervisning i de holdnings- og adfærdsbearbejdende emner samt i elevens forståelse af egne kørselskompetencer.

KRAV TIL TEORILOKALE

Teorilokalet skal have en sådan størrelse og indretning, at det kan fungere hensigtsmæssigt for det normale antal elever på et undervisningshold og tillade brug af de almindeligste hjælpemidler. En tilfredsstillende undervisning kan ikke gennemføres uden brug af illustrationer til anskueliggørelse af de vigtigste mekaniske køretøjsdele og deres funktion samt af risikoforhold og faremuligheder ved kørsel med stort påhængskøretøj i forskellige færdselssituationer.

Af hensyn til gennemførelse af de evaluerende prøver, som bl.a. er omtalt i undervisningsplanens Afsnit 10, Forberedelse til køreprøve, skal lokalet være udstyret med borde eller lignende, så eleverne bekvemt kan udfylde afkrydsningsskemaer ved prøverne.

FORSLAG TIL LEKTIONSOPDELING AF DEN TEORETISKE OG PRAKTISKE KØREUDDANNELSE

Det nøjagtige indhold i den teoretiske og praktiske undervisning er fastlagt i delmålene, hvorimod varighed og antal af de enkelte lektioner - udover de i kørekortbekendtgørelsen fastlagte obligatoriske minimumsantal - er afhængig af elevens individuelle behov.

Den følgende lektionsopdeling skal opfattes som et eksempel på et standardprogram, der kan anvendes af køreskolen, eventuelt som grundlag for køreskolen til at udarbejde sin egen lektionsplan for køreuddannelsen.

Rækkefølgen af lektionerne tilgodeser den i kørekortbekendtgørelsen krævede rækkefølge i afsnitsopdelingen i undervisningsplanerne, principperne om, at eleven hele tiden skal føres fra en lettere til en vanskeligere manøvre, og kravet om sammenhæng mellem teoretisk og praktisk undervisning. Antallet af lektioner tilgodeser det i kørekortbekendtgørelsen anførte krav om et mindste antal af lektioner i undervisningen.

Det kan ved nogle lektioner i lektionsoversigten til kategori C/E (f.eks. ved højresving) være anført, at manøvren skal gennemføres som en grundlæggende øvelse. Det betyder, at manøvren skal gennemføres på et sted uden komplicerede vejforhold og stort set uden trafik, så eleven kan koncentrere sig om selve manøvren.

Når det ved en manøvre er anført, at den skal gennemføres som udvidet øvelse, betyder det, at eleven skal kunne udføre manøvren under mere komplicerede vej- og trafikforhold.

En normal lektion er i lektionsopdelingen fastsat til 45 minutter.

Lærervejledningen er efterfølgende opdelt i forslag til lektionsopdeling henholdsvis for kategori B/E og B+ samt kategori C/E.

Undervisningen er i forslagene opdelt i moduler, som består af én eller flere lektioner à 45 minutter.

LEKTIONSOPDELING TIL KATEGORI B/E og B+:

Undervisningen til kategori B/E eller undervisningen til B+ skal mindst indeholde følgende antal obligatoriske lektioner à 45 minutters varighed:

- 4 lektioner i teorilokale.
- 6 lektioner i manøvrer på vej.

Den samlede undervisningstid på 10 lektioner à 45 minutter er et absolut minimum for at kunne gennemføre en forsvarlig undervisning. Kørelæreren skal regne med, at elever kan have behov for yderligere repetitioner såvel i teoretiske emner som i praktiske

manøvrer. Især ved mange praktiske manøvrer vil elever have behov for op til det dobbelte af den anførte tid.

Ønsker man at gennemføre flere end de 2 nævnte prøver i teori, skal disse lægges uden for de obligatoriske lektioner i teorilokale.

Den langt overvejende del af teoriundervisningen til kategori B/E og B+ er repetition af teoriundervisningen til kategori B. Køreprøven til kategori B/E og B+ indeholder ikke en teoriprøve. Undervisningsforløbet ved køreuddannelsen til kategori B/E og B+ skal strække sig over mindst 3 undervisningsdage. Henset hertil kan teoriundervisningen afvikles i et og samme undervisningsmodul (elastik).

De i oversigten anførte undervisningsemner refererer til undervisningsplanens nummererede delmål og/eller eventuelle hovedmål. Når der i lektionsoversigten er omtalt ”repetition af kategori B”, menes der repetition af det anførte afsnit i undervisningsplanen til kategori B.

Undervisningsmodul 1

Lektion 1,2,3 og 4 (4 x 45 minutter)

(Teorilokale)

Køreuddannelsens formål og indhold.

Undervisningens gennemførelse i køreskolen.

Udlevering af lektionsplan og øvrige elevmaterialer.

Nærmere orientering om uddannelsesforløbet, herunder sammenhængen mellem den teoretiske og praktiske uddannelse, pauser i køreuddannelsen og gennemgang af lektionsplanen.

10.1 Betingelser for at få kørekort.

10.2 Køreprøvens gennemførelse.

Prøve i de teoretiske emner til kategori B.

Gennemgang af resultatet af prøven.

Elevens forberedelse til de enkelte lektioner.

1.2 Bremsler.

1.3 El-anlæg, lygter, reflekser mv.

1.4 Bærende dele.

1.5 Motor, transmission samt energi- og miljørigtig kørsel.

- 1.6 Karrosseri og opbygning mv.
- 1.7 Indre indretning, udsyn og særligt udstyr.
- 1.8 Kontrolapparat (fartskriver).
- 1.9 Vogntogets sammenkobling og dokumenter.
- 1.10 Særlige køretøjer.
- 1.11 Bilens betjeningsudstyr.

Repetition af kategori B:

- 3. Køretøjers manøvreegenskaber.
- 4. Trafikantadfærd.
- 5. Vejforhold.
- 6.1 Anvisninger for færdslen.
- 6.2 Dimensioner og gods samt særlige forhold mv.
- 6.3 Køre- og hviletidsbestemmelser samt anvendelsen af kontrolapparatet.
- 6.4 Godstransport mv.
- 7.1 Igangsætning og standsning ved kørebanekant.
- 7.2 Placering under ligeudkørsel.
- 7.3 Hastighed under ligeudkørsel.
- 7.4 Vognbaneskift og sammenfletning.
- 7.5 Vending og baglænskørsel.
- 7.6 Kørsel forbi holdende køretøjer og gående mv.
- 7.7 Møde.
- 7.8 Kørsel foran eller efter andre.
- 7.9 Overhaling.
- 7.10 Kørsel i trafiksanerede områder.
- 7.11 Fremkørsel mod kryds.
- 7.12 Ligeudkørsel i kryds.
- 7.13 Højresving i kryds.
- 7.14 Venstresving i kryds.

- 7.15 Kørsel i rundkørsel.
- 7.16 Kørsel på motorvej.
- 7.17 Kørsel ved siden af andre.
- 7.18 Standsning og parkering.
- 7.19 Kørsel i tunnel.

- 8.1 Særlige risikoforhold mv.
- 8.2 Egne holdninger og adfærd mv.

10.3 Lovbestemmelser i øvrigt om kørekort.

Prøve i teoretiske emner til kategori B/E eller B+.

Gennemgang af resultatet af prøven.

Undervisningsmodul 2

Lektion 5 (1 x 45 minutter) (Lukket øvelsesplads, fabriksområde eller lignende)

Gennemgang af vogntoget, herunder indretning og udstyr.

- 1.9.1 Sammenkobling.
- 2.1 Forberedelse til kørsel.
- 2.2 Vogntogets spejle.
- 2.3 Igangsætning og standsning ved kørebanekant.
- 2.4 Højresving om hjørner.
- 2.5 Baglænskørsel med målbremning.

Undervisningsmodul 3

Lektion 6 og 7 (2 x 45 minutter) (Øvelsesstrækning)

1.1-1.5 Stikprøvevis kontrol mv. af køretøjets (evt. personbilens) udstyr.

- 7.1 Igangsætning og standsning ved kørebanekant.
- 7.2 Placering under ligeudkørsel.
- 7.3 Hastighed under ligeudkørsel.

- 7.4 Vognbaneskift og sammenfletning.
- 7.5 Vending og baglænskørsel.
- 7.6 Kørsel forbi holdende køretøjer og gående mv.
- 7.7 Møde.
- 7.8 Kørsel foran eller efter andre.
- 7.9 Overhaling.
- 7.10 Kørsel i trafiksanerede områder.
- 7.11 Fremkørsel mod kryds.
- 7.12 Ligeudkørsel i kryds.
- 7.13 Højresving i kryds (mindre trafikerede).
- 7.14 Venstresving i kryds (mindre trafikerede).
- 7.15 Kørsel i rundkørsel.
- 7.16 Kørsel på motorvej.

Repetition af:

- 2.4 Højresving om hjørner.

Undervisningsmodul 4

Lektion 8 og 9 (2 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

1.1-1.9 Stikprøvevis kontrol mv. af køretøjets (evt. personbilens) udstyr og dokumenter.

- 7.17 Kørsel ved siden af andre.
- 7.18 Standsning og parkering.
- 7.20 Kørsel i tunnel.

Repetition af:

- 2.4 Højresving om hjørner.
- 7.13 Højresving i kryds.
- 7.14 Venstresving i kryds.
- 7.15 Kørsel i rundkørsel.

Kørsel i tunnel kan i stedet gennemføres i den praktiske køreundervisning i undervisningsmodul 4.

Undervisningsmodul 5

Lektion 10 (1 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

1.1-1.9 Stikprøvevis kontrol mv. af køretøjets (evt. personbilens) udstyr og dokumenter.

Repetition og forberedelse til praktisk prøve.

Repetition af foregående manøvrer efter elevens individuelle behov.

Evaluerende prøve i praktik.

LEKTIONSOPDELING TIL KATEGORI C/E:

Undervisningen til kategori C/E skal mindst indeholde følgende antal obligatoriske lektioner à 45 minutters varighed:

- 13 lektioner i teorilokale.
- 14 lektioner i manøvrer på vej.
- 4 lektioner i manøvrer på køreteknisk anlæg.

Den samlede undervisningstid på 31 lektioner à 45 minutter er et absolut minimum for at kunne gennemføre en forsvarlig undervisning. Kørelæreren skal regne med, at elever vil have behov for yderligere repetitioner såvel i teoretiske emner som i praktiske manøvrer. Især ved mange praktiske manøvrer vil elever have behov for op til det dobbelte af den anførte tid.

Ønsker man at gennemføre flere end de 3 nævnte evaluerende prøver i teori, skal disse lægges uden for de obligatoriske lektioner i teorilokale.

De i oversigten anførte undervisningsemner refererer til undervisningsplanens nummererede delmål og/eller eventuelle hovedmål. Når der i lektionsoversigten er omtalt ”repetition af kategori B”, menes der repetition af det anførte afsnit i undervisningsplanen til kategori B.

Undervisningsmodul 1

Lektion 1 og 2 (2 x 45 minutter)

(Teorilokale)

Køreuddannelsens formål og indhold.

Undervisningens gennemførelse i køreskolen.

Udlevering af lektionsplan og øvrige elevmaterialer.

Nærmere orientering om uddannelsesforløbet, herunder sammenhængen mellem den teoretiske og praktiske uddannelse, pauser i køreuddannelsen og gennemgang af lektionsplanen.

10.1 Betingelser for at få kørekort.

10.2 Køreprøvens gennemførelse.

De forhold, der er nødvendige til beskrivelse af kravene til køreuddannelsen samt vilkårene for indstilling til køreprøve, herunder alderskrav.

Elevers forberedelse til de enkelte lektioner.

Gennemførelse af en evaluerende prøve i teori til kategori B og/eller C.

1.1 Styreapparatet.

1.2 Bremseser.

Undervisningsmodul 2

Lektion 3 og 4 (2 x 45 minutter) (Lukket øvelsesplads, fabriksområde eller lignende)

Gennemgang af køretøjet, herunder indretning og udstyr.

1.9.1 Sammenkobling.

2.1 Forberedelse til kørsel.

2.2 Vognstogs spejle.

2.3 Igangsætning og standsning ved kørebanekant.

2.4 Højresving om hjørner, baglænskørsel (grundlæggende øvelse).

2.5 Baglænskørsel med målbremssning (grundlæggende øvelse).

Undervisningsmodul 3

Lektion 5 og 6 (2 x 45 minutter)

(Teorilokale)

- 1.3 El-anlæg, lygter, reflekser mv.
- 7.1 Igangsætning og standsning ved kørebanekant.
- 7.2 Placering under ligeudkørsel.
- 7.3 Hastighed under ligeudkørsel.
- 7.4 Vognbaneskift og sammenfletning.
- 7.5 Vending og baglænskørsel.
- 7.13 Højresving i kryds.
- 7.14 Venstresving i kryds.
- 7.15 Kørsel i rundkørsel.

Repetition af:

- 1.1 Styreapparatet.
- 1.2 Bremseser.

Repetition af kategori

B:

- 3. Køretøjers manøvreegenskaber.
- 4. Trafikantadfærd.
- 5. Vejforhold.

Undervisningsmodul 4

Lektion 7 (1 x 45 minutter)

(Lukket øvelsesplads, fabriksområde eller lignende)

- 1.1-1.3 Stikprøvevis kontrol mv. af køretøjets (evt. lastbilens) udstyr.
- 2.4 Højresving om hjørner, baglæns kørsel (grundlæggende øvelse).
- 2.5 Baglænskørsel med målbremmsning (grundlæggende øvelse).

Undervisningsmodul 5

Lektion 8 og 9 (2 x 45 minutter)

(Teorilokale)

- 1.4 Bærende dele.
- 1.5 Motor og transmission samt energi- og miljørigtig kørsel.
- 1.6 Karosseri og opbygning mv.
- 1.7 Indre indretning, udsyn og særligt udstyr.
- 1.8 Kontrolapparat (fartskriver).
- 1.9 Vogntogets sammenkobling og dokumenter.
- 1.10 Særlige køretøjer.
- 1.11 Lastbilens betjeningsudstyr.
- 1.12 Forebyggende vedligeholdelse og nødvendig reparation.

Undervisningsmodul 6

Lektion 10 og 11 (2 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

1.1-1.9 Stikprøvevis kontrol mv. af køretøjets (evt. lastbilens) udstyr og dokumenter.

Øvelse 1. Øvelsen omfatter følgende:

- 7.1 Igangsætning og standsning ved kørebanekant.
- 7.2 Placering under ligeudkørsel.
- 7.3 Hastighed under ligeudkørsel.
- 7.4 Vognbaneskift og sammenfletning.
- 7.5 Vending og baglænskørsel.
- 7.11 Fremkørsel mod kryds (repetition fra kategori B).
- 7.13 Højresving i kryds.
- 7.14 Venstresving i

kryds. Repetition af:

- 2.4 Højresving om hjørner, baglænskørsel (grundlæggende øvelse).
- 2.5 Baglænskørsel med målbremssning (grundlæggende øvelse).

Undervisningsmodul 7

Lektion 12 og 13 (2 x 45 minutter)

(Teorilokale)

- 7.6 Kørsel forbi holdende køretøjer, gående mv.
- 7.7 Møde.
- 7.8 Kørsel foran eller efter andre.
- 7.9 Overhaling.
- 7.11 Fremkørsel mod kryds.
- 7.12 Ligeudkørsel i kryds.
- 7.17 Kørsel ved siden af andre.

Undervisningsmodul 8

Lektion 14 og 15 (2 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

1.1-1.9 Stikprøvevis kontrol mv. af køretøjets (evt. lastbilens) udstyr og dokumenter.

Øvelse 2. Øvelsen omfatter følgende:

- 7.6 Kørsel forbi holdende køretøjer, gående mv.
- 7.7 Møde.
- 7.8 Kørsel foran eller efter andre.
- 7.11 Fremkørsel mod kryds.
- 7.12 Ligeudkørsel i kryds.
- 7.13 Højresving i kryds.
- 7.14 Venstresving i kryds.
- 7.15 Kørsel i rundkørsel.

Repetition af:

- 2.4 Højresving om hjørner, baglænskørsel (grundlæggende øvelse).
- 2.5 Baglænskørsel med målbremmsning (grundlæggende øvelse).
- 7.2 Placering under ligeudkørsel.
- 7.3 Hastighed under ligeudkørsel.

Undervisningsmodul 9

Lektion 16 og 17 (2 x 45 minutter)

(Teorilokale)

- 6.1 Anvisninger for færdslen.
- 6.2 Dimensioner og gods samt særlige forhold mv.
- 6.3 Køre- og hviletidsbestemmelser samt anvendelsen af kontrolapparatet.
- 6.4 Godstransport mv.
- 7.16 Kørsel på motorvej.

Evaluerende prøve i teori.

Gennemgang af resultatet af de evaluerende teoriprøver.

Undervisningsmodul 10

Lektion 18 og 19 (2 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning - landevej)

1.1-1.9 Stikprøvevis kontrol mv. af køretøjets (evt. lastbilens) udstyr og dokumenter.

Øvelse 3. Øvelsen omfatter følgende:

- 7.2 Placering under ligeudkørsel.
- 7.3 Hastighed under ligeudkørsel.
- 7.6 Kørsel forbi holdende køretøjer, gående mv.
- 7.7 Møde.
- 7.8 Kørsel foran eller efter andre.
- 7.9 Overhaling.
- 7.16 Kørsel på motorvej.

Repetition af:

- 2.4 Højresving om hjørner, baglænskørsel (grundlæggende øvelse).
- 2.5 Baglænskørsel med målbremning (grundlæggende øvelse).

Undervisningsmodul 11

Lektion 20 (1 x 45 minutter)

(Teorilokale)

- 7.18 Standsning og parkering.
- 7.20 Kørsel i tunnel.
- 8.1 Særlige risikoforhold mv.
- 8.2 Egne holdninger og adfærd mv.
- 10.1 Betingelser for at få kørekort.
- 10.2 Køreprøvens gennemførelse.
- 10.3 Lovbestemmelser i øvrigt om kørekort.

Evaluerende prøve i teori.

Gennemgang af resultatet af den evaluerende prøve.

Kørsel i tunnel kan i stedet gennemføres i teoriundervisningen i undervisningsmodul 9.

Undervisningsmodul 12

Lektion 21 og 22 (1 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

1.1-1.9 Stikprøvevis kontrol mv. af køretøjets (evt. lastbilens) udstyr og dokumenter.

Øvelse 4. Øvelsen omfatter følgende:

- 7.12 Ligeudkørsel i kryds.
- 7.13 Højresving i kryds.
- 7.14 Venstresving i kryds.
- 7.15 Kørsel i rundkørsel.
- 7.17 Kørsel ved siden af andre.

Repetition af:

- 2.4 Højresving om hjørner, baglænskørsel (grundlæggende øvelse).
- 2.5 Baglænskørsel med målbremssning (grundlæggende øvelse).

Undervisningsmodul 13

Lektion 23 og 24 (2 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

1.1-1.9 Stikprøvevis kontrol mv. af køretøjets (evt. lastbilens) udstyr og dokumenter.

Øvelse 5. Øvelsen omfatter følgende:

7.18 Standsning og parkering.

7.20 Kørsel i tunnel.

Repetition af:

2.4 Højresving om hjørner, baglænskørsel (grundlæggende øvelse).

2.5 Baglænskørsel med målbremmsning (grundlæggende øvelse).

Repetition af foregående manøvrer efter elevens individuelle behov.

Samtlige foregående delmål skal være gennemført med tilfredsstillende resultat, før teoriprøven kan aflægges.

Kørsel i tunnel kan i stedet gennemføres i den praktiske køreundervisning i undervisningsmodul 10 eller 12.

Undervisningsmodul 14

Lektion 25 og 26 (2 x 45 minutter)

(Teorilokale)

Køretekniske forhold (herunder forberedelse til manøvrer på køreteknisk anlæg).

9.1.1 Vejgrebets betydning.

9.1.2 Belæsning, dæktryk mv.

9.2.1 Bevægelsesenergi og hastighed.

9.2.2 Centrifugalkraft.

9.2.3 Bremselængder.

9.2.4 Vejgrebets udnyttelse.

9.3.1 Slalom.

9.3.2 Dobbelt undvigemanøvre uden bremsning.

9.3.3 Kombineret bremse- og undvigemanøvre.

9.4.1 Kørsel i kurve.

9.4.2 Baghjulsudskridning med lastbilen.

9.4.3 Forhjulsudskridning med lastbilen.

9.4.4 Udskridning med påhængskøretøjet.

Undervisningsmodul 15

Lektion 27, 28, 29 og 30 (4 x 45 minutter)

(Køreteknisk anlæg)

Øvelser på **ALMINDELIG** vej:

9.2.3 Bremselængder.

9.2.4 Vejgrebets udnyttelse.

9.3.1 Slalom.

9.3.2 Dobbelt undvigemanøvre uden bremsning.

9.3.3 Kombineret bremse- og undvigemanøvre.

Øvelser på **GLAT** vej:

9.2.4 Vejgrebets udnyttelse.

9.3.2 Dobbelt undvigemanøvre uden bremsning.

9.3.3 Kombineret bremse- og undvigemanøvre.

9.4.1 Kørsel i kurve.

9.4.2 Baghjulsudskridning med lastbilen.

9.4.3 Forhjulsudskridning med lastbilen.

9.4.4 Udskridning med påhængskøretøjet.

Øvelser på **GLAT** vej i sving:

9.2.4 Vejgrebets udnyttelse.

9.4.1 Kørsel i kurve.

9.4.2 Baghjulsudskridning med lastbilen.

9.4.3 Forhjulsudskridning med lastbilen.

Undervisningsmodul 16

Lektion 31 (1 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

1.1-1.9 Stikprøvevis kontrol mv. af køretøjets (evt. lastbilens) udstyr og dokumenter.

Repetition af:

2.4 Højresving om hjørner, baglænskørsel (udvidet øvelse).

2.5 Baglænskørsel med målbremssning (udvidet øvelse).

Repetition og forberedelse til praktisk prøve.

Repetition af foregående manøvrer efter elevens individuelle behov.

Evaluerende prøve i praktik.

KRAV TIL ØVELSESSTRÆKNINGER

For at sikre en god indlæring skal øvelserne i manøvrer på vej planlægges nøje med hensyn til både indhold og rækkefølge.

Ved undervisningen til stort påhængskøretøj er der ikke behov for udvælgelse af øvelsesstrækninger til de enkelte manøvrer på samme måde som til kategori B og kørelæreren stilles derfor lidt friere end ved undervisningen til kategori B.

Til vogntog skal øvelsesstrækningerne/-områderne udvælges/sammensættes, så eleven får størst muligt udbytte af de enkelte øvelser og således, at eleven hele tiden føres fra en lettere til en vanskeligere manøvre/øvelse.

Kategori C/E:

Øvelse 1 og 2

Gennemføres under ukomplicerede vej- og færdselsforhold og dermed på mindre befærdede veje, så vægten kan lægges på omhyggelig udførelse af orienterings- og manøvrerefærdigheder.

Vejstrækningen bør være bred, gerne med midterrabat, og helst med mere end én vognbane i kørselsretningen.

Øvelse 3

Gennemføres over længere strækninger, så eleven kan lære at tilpasse placering, hastighed og gearvalg efter skiftende vej- og færdselsforhold.

Øvelsen gennemføres på en landevej med en længde på op imod 50 km og med meget varieret bredde, vejsving af forskellig skarphed, vejhældning, bevoksning og bakker med forskellige stigninger, samt på motorvej.

Der indøves overhalingsprocedurer, tilpasning af hastigheden til vejsving, bakker og oversigtsforhold i øvrigt samt tilpasning af gearvalg til kørsel på bakker og i vejsving.

Gennemføres på steder, hvor der er mulighed for at foretage sammenfletning med køretøjer, der kører med væsentlig højere hastighed end vogntoget.

Øvelse 4

Gennemføres på steder, hvor der er mulighed for at indøve tidligere indlærte manøvrer under vanskeligere færdselsforhold.

Øvelsen gennemføres i flere forskellige vejkryds, større rundkørsler og veje med flere vognbaner i samme retning og på tidspunkter med tæt trafik.

Øvelse 5

Kørsel i tunnel gennemføres i en af følgende tunneller:

- Tårnbytunnelen
- Frederikssundsvejstunnelen
- Englandsvejstunnelen
- Guldborgsundtunnelen
- Limfjordstunnelen

Kategori B/E og B+:

Undervisningen er ikke inddelt i øvelser. Kørelæreren skal her udvælge passende øvelsesstrækninger/-områder efter ovenfor anførte principper.

Kørsel i tunnel gennemføres i en af ovenfor nævnte tunneller.

